

Alkotmánybíróság részére
1535 Budapest, Pf. 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>IV/1367-4/2018</u>	
Érkezett: 2018 NOV 19.	
Példány: <u>1</u>	Kezelőiroda:
Melléklet: <u>db</u>	<u>du</u>

Alulírott [redacted] (anyja neve: [redacted] születési helye, ideje: [redacted], lakcíme: [redacted], adóazonosító jele: [redacted]) **Indítványozó** az Alkotmánybíróság **IV/1367-3/2018.** számú hiánypótlási felhívása alapján a következő

hiánypótlást

terjesztem elő:

1. Az alkotmányjogi panaszok alkotmánybírósági törvény szerinti alapja

Az általam benyújtott alkotmányjogi panasz két egyértelműen elkülöníthető panaszból áll.

Az első alkotmányjogi panasz a Fővárosi Törvényszék 105.K.700.493/2018/15. számú végzése (a továbbiakban: Végzés) ellen irányul, és alapja az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a, amely szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz (feltéve, ha a döntés alapjogot sért, és ellene nincs helye további jogorvoslatnak – álláspontom szerint legalábbis ez utóbbit az alkotmányjogi panasz egyértelműen indokolta).

A második alkotmányjogi panasz a Bírósági Határozatok Gyűjteményének közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról szóló 13/2016. (XII. 22.) OBH utasítás (a továbbiakban: OBH utasítás) 2. § 4. pont 4.3. alpontja ellen irányul, és alapja az Abtv. 26. § (1) bekezdése.

2. Az ügy jogszabályi környezete

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 43/G. § (1) bekezdése alapján bárki bejelentéssel élhet a Gazdasági és Versenyhivatalnál (a továbbiakban: GVH.).

A Tptv. 43/H. § (1) bekezdése alapján a bejelentést kötelezően alkalmazandó űrlapon lehet megtenni, az űrlapnak tartalmaznia kell a bejelentés elbírálásához szükséges lényeges tényeket, így különösen a bejelentő és a bejelentett azonosításához szükséges adatokat, a feltételezett jogsértés megjelölését, a feltételezett jogsértést megvalósító konkrét magatartás leírását, az érintett piac meghatározásához szükséges alapvető információkat, a feltételezett jogsértés időtartamát, a feltételezett jogsértéssel kapcsolatos állításokat alátámasztó tényeket és bizonyítékokat.

Az űrlap a GVH honlapjáról elérhető: http://www.gvh.hu/szakmai_felhasznaloknak/urlapok/Tajekoztato_fogyasztos_uzleti_relam_bejel_urlap_ki.html.

A Tptv. 43/H. § (1a) bekezdése alapján nem kérhető a bejelentőtől nyilvános adat igazolása.

A Tpvt. 43/H. § (2) bekezdése alapján az eljárásban alkalmazni kell az általános közigazgatási rendtartás egyes jogintézményeit.

A Tpvt. 43/H. § (10) bekezdése biztosít jogorvoslatot, a rendelkezés alapján a negatív tartalmú végzést a bejelentő közigazgatási perben támadhatja meg.

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (5) bekezdése alapján mérlegelési jogkörben megvalósított közigazgatási cselekmény jogszerűsége körében a bíróság azt is vizsgálja, hogy a közigazgatási szerv hatáskörét a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta-e, a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó iratból megállapíthatóak-e.

A szűk jogszabályi környezet ismertetéséből egyértelműen látható, hogy az eljárás alaptörvénykonform lefolytatására minden elvi lehetőség adott: a jogszabályi keretek meghatározzák a bejelentés tartalmi és formai követelményeit, egyértelműen rendezik az eljárás menetét, és biztosítják a jogorvoslat jogát.

Az első alkotmányjogi panasz ezért irányul a Végzés, és nem a vonatkozó törvényi rendelkezések ellen, az eljárás alaptörvény-ellenességét ugyanis nem a törvényi szabályozás, hanem a bíróság eljárása okozta, amely egyaránt sértette közvetlenül a panaszban meghatározott alapjogaimat, és a Kp. eljárási alapelveit, és egyes garanciális jelentőségű konkrét rendelkezéseit is.

3. A Végzés alaptörvény-ellenességét alátámasztó alapjogi érvek

Az alkotmányjogi panasz a Végzés alaptörvényellenességét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (7) bekezdése megsértése miatt állítja.

3.1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés sérelme

Az alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország független, demokratikus jogállam.

Az Alkotmánybíróság a 60/1992. (XI. 17.) AB határozatában állapította meg azt, hogy a jogállamiságból következő jogbiztonság követelményét sérti az, ha a jogalkalmazás minden garanciát nélkülöző eljárásban született kvázi-normákra hivatkozva hoz döntéseket.

Ahogy azt az alkotmányjogi panasz részletesen felsorolta, a Törvényszék olyan eljárásban hozta meg a Végzést, amely eljárásban az alperes GVH alappal tudott minden jogi érvelés nélkül olyan bírósági gyakorlatra hivatkozni, amely nem nyilvános, viszont amit – szemben a potenciális felperesekkel – egyedüli és szükségszerű alperesként teljeskörűen ismer. A Törvényszék a meg nem ismerhető bírósági gyakorlatra való hivatkozást annak ellenére elfogadta a Végzés alapjául, hogy az még csak a konkrét esetre való alkalmazhatóságot sem fejtette ki.

Mivel a Végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye, és a Végzés maga szintén nem nyilvános, a Törvényszékre semmilyen jogállami kényszer nem nehezedett, hogy döntését egyáltalán megkísérelje érdemben indokolni; ezt nem is tette meg.

Ez az eljárás tehát nem az élő jog megjelenése, hanem olyan gyakorlat, ami a jogszabályi rendelkezések minden kontroll nélküli lerontását eredményezi, és közvetlen összefüggésben van a többi kifogásolt alapjogsérellemmel.

3.2. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés és XXVIII. cikk (1) bekezdés sérelme

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése a közigazgatási hatósági eljárásokban és a bírósági eljárásokban egyaránt garantálja a tisztességes eljáráshoz való jogot.

A tisztességes eljáráshoz való jog lényegi tartalma úgy határozható meg, hogy az biztosítékot jelent a törvényes és elfogulatlan döntésre. Ahogy az alkotmányjogi panaszban és a jelen hiánypótlásban is utalok rá, ez a jog a GVH és a Törvényszék eljárását szabályozó jogszabályokban biztosítva van, azonban a tisztességes eljáráshoz való jog mindkét eljárásban súlyosan sérült.

Anélkül, hogy megismételném az alkotmányjogi panaszban felvetett alkotmányossági kérdéseket, az eljárás menetének ismertetését és az ezzel kapcsolatos álláspontomat, szükséges utalni arra, hogy

1. a GVH az eljárásában nem a bejelentés tárgyát vizsgálta,
2. a GVH a bejelentés mellé részben a Tptv. által meg nem követelt nyilatkozatok és bizonyítékokat, részben a Tptv. szerint nem követelhető bizonyítékokat várt el, ezt a Törvényszék elfogadta helyes gyakorlatnak – annak ellenére, hogy az elvárt nyilatkozatok és bizonyítékok a kötelezően alkalmazott formanyomtatványon nem benyújthatók,
3. a GVH a perben meg nem ismerhető bírósági gyakorlatra hivatkozott, és ezt a Törvényszék el is fogadta,
4. a Törvényszék a törvény rendelkezéseivel tételesen ellentétesen értelmezte a versenyjogi szabályokat,
5. a Törvényszék indokolás nélkül nem döntött az általam jelzett súlyos eljárási szabálysértésekről (mérlegelési kérdések figyelmen kívül hagyása),
6. a Törvényszék ítélete a józan ésszel és az ismert tudományos eredményekkel érdemi indokolás nélkül ellentétes,
7. a Végzés ellen további jogorvoslat nincs, és a Végzés nem nyilvános.

Ez az eljárás azt eredményezte, hogy a perben nem tudtam sem olyan jogi érvelést előadni, sem olyan bizonyítékot előterjeszteni, amit a Törvényszék akár csak formálisan is megvizsgált volna:

1. a Végzés nem foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a GVH jogszerűen elvárhat-e a Tptv. szerint meg nem követelhető nyilatkozatok és bizonyítékokat,
2. a Végzés minden indokolás nélkül lép túl azon a hivatkozásomon, hogy a GVH jogi érvelése nem megismerhető gyakorlatra alapoz,
3. a Végzés minden indokolás nélkül mellőzi a mérlegelést igénylő kérdések vizsgálatát, megsértve ezzel a Kp. 85. § (5) bekezdését,
4. a Végzés indokolás nélkül fogadja el az alperes GVH álláspontját abban a kérdésben, hogy az állatok boldogságára utaló kifejezéseket köznyelvi értelemben lehet használni (pl. milyen helyesen mosolyog), és a fogyasztók megtévesztésére nem alkalmas, annak ellenére, hogy az általam csatolt bizonyítékok ezzel homlokegyenest ellenkezőt állítanak,

5. a Végzés – a GVH álláspontjával egyezően – olyan mércét állít fel a fogyasztókkal szemben, amely mércét a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény nem ismer (az átlagosnál tájékozottabb fogyasztó) – figyelmen kívül hagyva egyébként azt is, hogy a kifogásolt közlésekkel reklámozott tejterméket az átlagosan tájékozott fogyasztó épp úgy megvásárolhatja, és a törvény célja az ő védelmük.

Azaz az eljárásban sérültek a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadó jogaim:

1. azáltal, hogy az alperes GVH általam meg nem ismerhető gyakorlatra hivatkozott eredményesen, nem voltam vele azonos eljárási pozícióban,
2. azáltal, hogy a Végzés nem csak a jogi érvelésem, de az egyértelmű, értelmezést nem igénylő jogszabálysértésekre tett nyilatkozataim (a Tpv-t-n túlterjeszkedő nyilatkozatok és bizonyítékok, indokolás nélküli mérlegelés elfogadása) és bizonyítékaim is indokolás nélkül hagyta figyelmen kívül, a konkrét jogsértéseken kívül sérült a tisztességes eljáráshoz való jog lényege, a törvényes eljáráshoz való jogom, és mivel ily módon a per a GVH eljárásának nyilvánvaló hibáinak orvoslására sem volt alkalmas, a jogorvoslathoz való jogom is.

Az eljárás tehát a részvételem nélkül ugyanilyen eredménnyel zajlott volna le, azaz az eljárásban nem volt olyan jogi eszköz, amit ne pusztán formálisan, hanem ténylegesen is igénybe vehettem volna.

E körben ismételten hivatkozom a 6/1998. (III. 11.) AB határozatban és a 19/2015. (VI. 15.) AB határozatban megfogalmazott követelményekre.

Ismét hangsúlyozni kívánom azt is, hogy ugyan az Alaptörvény kifejezetten nem utal arra, hogy az eljárásban tudományos ismereteket minden – akár nem tudományos alapon álló – érvek nélkül figyelmen kívül lehet hagyni, azt gondolom, hogy az alapjog létét kérdőjelezi meg az, ha a jogalkalmazónak a jog világ- és emberképét teljes mértékben figyelmen kívül hagyó döntéseket lehet hoznia.

Végül ismét utalok arra is, hogy sem az alkotmányjogi panasz, sem a hiánypótlás nem azt sérelmezi, hogy nem az én álláspontom szerinti döntés született, hanem azt, hogy a Végzés úgy, olyan tartalommal és indokolással született meg, ahogy azt fentebb kifejtettem, mivel ez az eljárás nem bírt semmilyen valódi garanciával.

3.3. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelme

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése garantálja a jogorvoslathoz való jogot.

Az előző pontban kifejtettekre is utalva az az álláspontom, hogy ha a jogalkotó jogorvoslati jogot biztosít valamely közigazgatási döntés ellen, annak érdeminek kell lennie, azaz nem elegendő a jogorvoslat formális biztosítása.

Ha a Törvényszék a fenti hibákkal terhes perben hozza meg határozatát, az álláspontom szerint azt jelenti, hogy a jogorvoslathoz való jogom legfeljebb formálisan érvényesült, ennek ugyanis minimális feltétele lenne, hogy a Törvényszék indokolja a Végzést.

Ezzel összefüggésben ismételten hangsúlyozom, hogy a normaszöveg maga garantálná a jogorvoslathoz való jogot, ha a Törvényszék betartja a Kp. szabályait, akkor az ténylegesen is érvényesülhetett volna. A jogorvoslathoz való jog tartalmi hiányát a Törvényszék alkotmányjogi panaszban és az előző pontban kifejtett magatartása eredményezte.

4. Az OBH utasítás alaptörvényellenességét alátámasztó jogi érvek

A Törvényszék álláspontom szerint alkalmazta az OBH utasítást, ezt az alkotmányjogi panaszban kifejtetteken túl a következőkre alapozom.

A bíróság eljárása során nem csak a határozatában felsorolt határozatokat alkalmazza, azok csak azok a rendelkezések, amelyekre a bíróság a határozatát alapította. A bíróság az eljárásban ezeken kívül szükségszerűen alkalmaz számos rendelkezést [így például a jelen esetben alkalmazta a Végzésben meg nem jelenő Kp. 77. § (5) bekezdését, amikor a fél beadványait határidő tűzésével észrevételezésre megküldte az ellenérdekű félnek].

Megjegyzem ezzel összefüggésben, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdése sem csak a kifogásolt határozat alapját képező jogszabályi rendelkezések ellen teszi lehetővé az alkotmányjogi panasz előterjesztését, hanem az Abtv. 26. § (1) bekezdés bevezető szövege alapján valamennyi, az eljárásban alkalmazott jogszabály ellen.

Az OBH utasítás kifogásolt rendelkezésének alkalmazására szintén a Végzésben meg nem jelenő, közvetett módon került sor azáltal, hogy a Törvényszék jogszerűnek fogadta el az alperesként eljáró GVH meg nem ismerhető bírósági gyakorlatra való hivatkozását – annak ellenére, hogy a perben ezt kifejezetten kifogásoltam. Az ugyanis, hogy e gyakorlat nem megismerhető, az OBH utasítás kifogásolt rendelkezésének eredménye.

Ha a Törvényszék nem alkalmazta volna az OBH utasítás kifogásolt rendelkezését, akkor vagy a GVH-t kellett volna felhívnia arra, hogy a hivatkozott bírósági határozatokat csatolja a perbe, vagy magának kellett volna azokat a felperes rendelkezésére bocsátania, mivel az rendelkezésére áll: így teremtett volna ugyanis olyan helyzetet, ami egyszerre biztosítja a határozatok megismerhetőségét és a felek fegyveregyenlőségét.

Mivel azonban a Törvényszék ilyen tartalmú eljárási cselekményt nem végzett, az csak akkor nem súlyosan jogsértő – formálisan – ha elfogadjuk, hogy a hivatkozott bírósági határozatokat nem kellett megismerhetővé tenni, mivel azok nem nyilvánosak. A nyilvánosság hiánya pedig kizárólag az OBH utasításból következik, mivel, ahogy azt az alkotmányjogi panaszban levezettem, az OBH utasítás szűkíti a törvényi rendelkezések tárgyi hatályát.

Meg kell az OBH utasítással kapcsolatban jegyezni még azt is, hogy – nem vitatva a korábbi hasonló tárgyú bírósági határozatokra való hivatkozás létjogosultságát – a meg nem ismerhető bírósági gyakorlatra való hivatkozás azért is alapjogsértő, mert precedensjog hiányában a konkrét ügyben minden jogi érvelés nélkül hivatkozott bírósági határozat legfeljebb okirati bizonyítékként jöhetett volna számításba, amit a tisztességes eljáráshoz való jog alapján a Törvényszéknek megismerhetővé kellett volna tennie.

Budapest, 2018. november 14.

Üdvözlettel,

